

O'ZBEKISTONDA SPORT TADBIRLARINI O'TKAZISHDAGI YURT ICHIDAGI VA XALQARO HAMKORLIK

Mamurova Aydana Erjan qizi

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport Universitetining Jismoniy tarbiya va sport menejmenti, sport tadbirlarini tashkil etish yo'nalishining 2-kurs bakalavriat talabasi

mamurovaaidana@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15520111>

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonda sport tadbirlarini tashkil etishdagi ichki imkoniyatlar, davlat siyosati, sport federatsiyalari faoliyati va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik masalalari tahlil qilinadi. Milliy sport infratuzilmasining takomillashuvi, xalqaro miqyosda e'tirof etilgan musobaqalarni o'tkazish, xorijiy mutaxassislar bilan tajriba almashinuvi va homiylik hamkorliklari orqali sport rivojiga hissa qo'shish masalalariga e'tibor qaratilgan.

Kalit so'zlar: sport tadbiri, xalqaro hamkorlik, sport federatsiyasi, infratuzilma, davlat dasturi, tajriba almashinuvi.

Аннотаци. В данной статье рассматриваются внутренние возможности Узбекистана в организации спортивных мероприятий, роль государственной политики, деятельность спортивных федераций и аспекты международного сотрудничества. Особое внимание уделяется развитию спортивной инфраструктуры, проведению соревнований международного уровня, обмену опытом с зарубежными специалистами и партнёрству с международными организациями и спонсорами, способствующими развитию спорта в стране.

Ключевые слова: спортивное мероприятие, международное сотрудничество, спортивная федерация, инфраструктура, государственная программа, обмен опытом.

Abstract. This article examines Uzbekistan's internal capabilities in organizing sports events, the role of state policy, the activities of sports federations, and aspects of international cooperation. It emphasizes the development of sports infrastructure, hosting internationally recognized competitions, experience exchange with foreign specialists, and partnerships with global organizations and sponsors that contribute to the advancement of sports in the country.

Keywords: sports event, international cooperation, sports federation, infrastructure, state program, experience exchange.

Kirish. O'zbekiston mustaqillik yillarida sport sohasini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratib kelmoqda. Yurtimizda yirik sport tadbirlarini o'tkazish, xalqaro miqyosdagi sport musobaqalarini qabul qilish va mahalliy sportchilar uchun zarur shart-sharoitlar yaratish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Ayniqsa, so'nggi yillarda Prezident qarorlari asosida sport sohasidagi islohotlar yangi bosqichga ko'tarildi.

Asosiy qism

1. Ichki hamkorlik va infratuzilma rivoji

• O'zbekistonda sport infratuzilmasi kengaymoqda: yirik sport majmualari, olimpiya zaxiralari kollejlari va musobaqa arenalari qurildi (masalan, Humo Arena, Samarqanddagi sport komplekslari).

- Sport federatsiyalari (O'zbekiston futbol assotsiatsiyasi, dzyudo federatsiyasi, suzish federatsiyasi va boshqalar) sport tadbirlarini muntazam o'tkazmoqda.

- Viloyatlar, tumanlar va shaharlar darajasida mahalliy sport boshqarmalari va sport maktablari bilan o'zaro muvofiqlashtirilgan faoliyat yo'lga qo'yilgan.

2. Xalqaro hamkorlik yo'nalishlari

- O'zbekiston Osiyo Olimpiya Kengashi, FIFA, AFC, IJF (Xalqaro Dzyudo Federatsiyasi), FINA kabi xalqaro tashkilotlar bilan doimiy hamkorlikda sport musobaqalarini o'tkazmoqda.

- 2023-yilda Samarqandda ilk bor o'tkazilgan "Osiyo kurash chempionati" xalqaro hamkorlik natijasidir.

- Toshkent 2021-yilda boks bo'yicha Jahon chempionatiga mezbonlik qildi. Bu O'zbekiston sporti xalqaro tan olinganidan dalolat beradi.

3. Tajriba almashinuvi va xorijiy mutaxassislarni jalb etish

- Xorijiy trenerlar (masalan, futbol, gimnastika, yengil atletika sohalarida) O'zbekistonga jalb qilinib, yosh sportchilarga zamonaviy metodika asosida mashg'ulotlar o'tkazmoqda.

- O'zbekistonlik murabbiylar va sportchilar xorijiy o'quv yig'inlarida ishtirok etmoqda, bu ularning salohiyatini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

4. Homiylik va PR hamkorlik

- Xalqaro sport tadbirlarining muvaffaqiyatli o'tkazilishida mahalliy va xorijiy homiylar (Coca-Cola, UzAuto, Beeline va boshqalar) bilan hamkorlik asosiy rol o'ynaydi.

- Ijtimoiy tarmoqlar va raqamli platformalarda sport tadbirlarini ommalashtirish orqali brendlar va sport tashkilotlari o'zaro manfaatli aloqalar o'rnatmoqda.

5. Sport infratuzilmasining Rivojlanishi

- Olimpiya shaharchasi loyihasi Britaniyaning Arup kompaniyasi tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, bu loyiha xalqaro standartlarga mos sport inshootlarini yaratishni nazarda tutadi

- Amirsoy tog'-chang'i kurorti Markaziy Osiyodagi eng zamonaviy chang'i kurorti bo'lib, 2019-yilda ochilgan. Bu kurort O'zbekistonning qishki sport turlarini rivojlantirishdagi salohiyatini ko'rsatadi.

Xulosa

O'zbekistonda sport tadbirlarini tashkil etish borasida ichki salohiyat bilan birga, xalqaro hamkorliklarning kuchaytirilishi sport sohasining rivojida muhim rol o'ynamoqda. Yurt ichidagi sport infratuzilmasining kengayishi, xorijiy tajriba va hamkorlik asosida o'tkazilayotgan musobaqalar, sportchilarning jahon miqyosida tan olinishiga xizmat qilmoqda. Bu esa sport orqali mamlakat imijini mustahkamlashga katta hissa qo'shadi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti rasmiy veb-sayti – <https://president.uz> (<https://president.uz/>) "Toshkentda Osiyo Yoshlar o'yinlariga tayyorgarlik va Olimpiya shaharchasi loyihasi haqida", 2024-yil.
2. FIFA rasmiy sayti – <https://www.fifa.com> (<https://www.fifa.com/>) "Uzbekistan 2024 Futsal World Cup: Excitement and competition across an entire region", 2024.

3. Reuters – <https://www.reuters.com> (<https://www.reuters.com/>) “Australia and Uzbekistan to host next two editions of Women’s Asian Cup”, 2024-yil, 15-may.
4. Bosh vazir yordamchisi huzuridagi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi axborot portali – <https://buzb.uz> (<https://buzb.uz/>) “O‘zbekiston xalqaro sport maydonlariga yo‘l olyapti”, 2023.
5. Korea.net – <https://www.korea.net> (<https://www.korea.net/>) “Koreya va O‘zbekiston o‘rtasida madaniyat, sport va turizm sohalarida hamkorlik”, 2023.
6. Arup – International design and engineering consultancy – <https://www.arup.com> (<https://www.arup.com/>) “Masterplan for Tashkent Olympic Village”, 2024.
7. Wikipedia – https://en.wikipedia.org/wiki/Amirsoy_Mountain_Resort “Amirsoy Mountain Resort” – Ma’lumot qishki sport infratuzilmasi bo’yicha.
8. Milliy olimpiya qo‘mitasi rasmiy sayti – <https://olympic.uz> (<https://olympic.uz/>) “Sport tadbirlarining xalqaro hamkorlik doirasida tashkil etilishi haqida”, 2022